

«Πόσα δωμάτια έχει το απορριμένο σας ;... Η κυρία Νικολάνο έχει μόνο δυό κόρες ;... Πού θα πάτε να τους βρείτε ύστερα ;...»

Σε μία τέτοια ερώτηση, γιά τή «φιλική οικογένεια», ή Λίτσα μου αποκοιμήθηκε :

— Θα τους περιμένο εδώ γιά τώ γέιμα. Έννοείται, ότι θα μείνετε μαζί μας καί σεις.

— Ω, Θεέ μου ! Τώ γέιμα ήταν στις όκτώ. Δυό φορές ακόμα θα μείναμε να κοινοεινάμε οι δυό μας ; Κι' έπειτα θάπρωγα και θάμεινα μαζί της όλη τή βραδιά ;

— Πρόσφατα εδώ δέν χοροΐσες. Έπρεπε να τό πάρω απόφαση : Τό μαρτύριο θά έξαλαουθοΐσε όσα ήθελε ό Θεός. Καί γενναία, άρχισα να λέω στη Λίτσα πόσο ήμουν ευτυχισμένος πού τή γνώριζα από τόσο κοντά. Μόνο να τήν άγγίξω δέν άπορρίζα. "Ας νόμιζε έπιτέλους πόσ τόκαμα από μεγάλο σεβασμό.

Έτσι κατάφερα — πώς, έγω τό ξέρω — να μείνω μαζί της σ' έκεινο τό σαλόνι, ός πού ήρθε κα' ή «φιλική οικογένεια». Με κάποια άνακωφιστή έκαμα τή γνωριμία τής κυρίας Νικολάνο, τών δυό νεαρών θυγατέρων της καί τού μεγάλου της γιου. Περάσαμε σέ λίγο στό έσπαστήριο καί, μετά τό γέιμα, καθήσαμε στόν ξέσωτη πού ξενοδοχείο. Στίς δέκα, δέκα σι ό Θεός, χωριστήκαμε. Οι ταξιδιώτες έπρεπε να κοιμηθούν νωρίς.

Καθώς κατάλαβα, ή κυρία Νικολάνο ήξερε άφες — μέσος τό μυτικό τής Λίτσας. Γι' αυτό δέν έδίστασε να μου τή μιηροστά της, όταν μιλώχαροειτοΐσε :

— Άδριο σεις έντεκα, θά σας έπισκεφθώ στό σπίτι σας. Κι' άν θέλετε, βγαίνουμε περίπατο οι δυό μας.

— Αν ήθελα ;... "Ας έξανα κα' άλλωώς !... *

Στίς έντεκα ή Λίτσα ήταν στό σπίτι μου, στό γραφείο μου, καί κοινοεινάμε πάλι οι δυό μας. Η καίμεινη ή μητέρα μου μάς είχε αφήσει, όπως έκανε πάντα όταν μ' έπισκεπτόταν θηλικό. "Αλλ' αυτή τή φορά, ή 'Αλεξαντινή ήρθε με πρόγραμμα να μιλώχουμε γιά τό μέλλον μας. Καί σέ λίγο μου έκαμε τήν άπρόσπη αυτή ερώτηση :

— Όταν θά γίνουμε, έρχεστε μαζί μας στην 'Αλεξάνδρεια ;

— Λέτε ; Έκαμα σά χαμένος. Δέ θάταν λιγάκι τολμηρό ;

— Δέν πιστεύω, μου άποκοιμήθηκε. Η κυρία Νικολάνο είνε τόσο καλή !...

— Άγαπητή μου Λίτσα, τής είπα θαρρετά. Άπό σας δέν πρέπει να κρύβουμαι. Είμαι φτωχός...

— Μά τό ξέρω πώς οι συγγαφεΐς δέν είνε πλούσιοι !...

— Μά δέν έχω ούτε τά ξέφοδα τού ταξιδιού !...

— Θα σας τά κάμω έγω ! Κι' άμα πάμε στην 'Αλεξάνδρεια, θά σας παρουσιάσω στόν μπαμπά ός άραβιοανιστικό μου.

— Κι' άν με διώξη ;

— Ό μπαμπάς ; Άδύνατο ! "Αν καί δέν είνε άνδροπος τών γραμμάτων, σας έκαμά καί σας θαυμάζει, όσο κα' έγω. Θα είνε πολύ ευτυχής να σας κάνη γαμπρό του. Σας βεβαώ έγω !

— Μά... τού κάμωτε λόγο ;

— Τι σας μέλει ! Έχετε έμπιστοσύνη σέ μένα καί... άκούουθήστε με !

Αυτό μου έλετε ! Πούν γνωρίζω τή Λίτσα, φοβόμουν μήπως, άν τήν έταωνα, οι έχθροι μου έλεγαν πώς έπρωξήθηκα από τό αίσθημα ένός άνήλικου κοριτσιού. "Αμή τόρα πού θάλεγα πώς άποφάσισα να φοροτωθώ ένα σαράλλαμα, ένα τέρας, γιά να τοεπόσω τής λύσης τού κ. Βολιώτη ;... Μά μ' έδραβος ή μιν είχα, θά τόκαμα έγω ποτέ !...

— Άγαπητή μου Λίτσα, τής είπα, ξέρω καλά πώς ό πατέρας σας έχει μεγάλη περιουσία καί, φυσικά, σάς καλοποικίζει. Ταπεινά είπα λοιπόν έγω, ένας φτωχός νέος, να πάω μαζί με μεγάλη προίκα ;

— Μά έτσι εύκολα ξεχνάτε πώς είστε ; μου άποκοιμήθηκε. Η δόξα σας δέν άξίζει τήν περιουσία τού μπαμπά ; Έπειτα... τήν παίνοτε από άνάστη ! Σας αγαπώ καί μάγαταίε, τελείωσε ! "Η όχι ;

— Όσο γ' αυτό !...

— Βλέπετε ; Άρνήστε λοιπόν τούς διαταμίους ! έλάτε ! Σας παίνο ! σάς άπάγω !...

Καί, λέγοντας αυτά, μ' έπιασε ξαφνικά άπ' τά δυό χέρια, με τραβήξε στην άγκαλιά της — είμαστε όρθιοι κα' οι δυό — καί με φίλησε στό στόμα !

Τή φίλησε κα' έγω ; Μά τό Θεό, δέν θυμώχουμαι. Θυμώχουμαι μόνο πώς ασίσάνθηκα μίν άνάτορχιλα κα' έναν άπορροισισμό άνεκλόγητο. Ήταν καινούτο τό άντιόφωρο. Κι' είπα μέσα μου, πώς με κάθε θυσία, με κάθε άναρθρωσία καί σκληρότητα από μέρους μου, αυτό έπρεπε να τελειώση.

Δέν θά ξανατίγηνα στο ξενοδοχείο τής «Μεγάλης Βρετανίας». Δέν θά ξαναδεχόμουν τή Λίτσα στο

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΜΩΡΕΑΣ

Ο Μωρέας έλεγε κατά τις τελευταίες μέρες τής αρρώστειας του, ή όποία τόν ώδηγησε στόν τάφο :

— Πειθάνω πενηνταέντε χρόνων, δηλαδή ούτε πολύ νέος, ούτε πολύ γέρος. Πάλι καλά !... *

Επίσης περιμένο τό τέλος του με άξιοθαύμαστη ψυχραμία κα' έλεγε σάν να παραπονιόταν γιά τό θάνατο πού άρνούσε νάθη : — Κόρμα, κα' είχα ξεριστεί γιά να φαίνουμαι ώμορφος μέσα στην κάσσα μου !... *

Κάποιος φίλος τού Μωρέας πού τόν έπισκεφθή κατά τήν προηγουμένη ήμέρα τού θανάτου του, θέλησε να τόν ένθαρρήνη καί φρωγιάσε τόν άποχαρήτωση όπως πάντα με ένα αφεροβούρα :

— Γιατί ό ρ ε β ο υ ά ρ ; άπάντησε ό έτοιμοθάνατος. Λέγε καλύτερα χ α τ ρ ε !

— Μά όχι. "Ο,τι κα' άν συμβή, έγω θά σας ξαναδώ !

— Άρνήστε τα αυτά, είπε ό ποιητής. Δέν ξεγαλείμαι πειά. Ξέρω καλά ότι δέν πρόκειται νάθηρητε στην κηδεία μου. Άποχαρητίστε με λοιπόν !... *

Στό γαμπρό πού προσπαθούσε να τού δώση έλπίδες ότι γρήγορα θά γιατρευόταν, ό Μωρέας είπε με άτόμου ύφος :

— Κουταμάρες, κουταμάρες, κουταμάρες τών γιατροών !... *

Είνε όραίο πώγμα, τού παρατήρησε ό φίλος τού Μωρέας, να είνε κανείς ό μεγαλύτερος ζωντανός ποιητής τής Γαλλίας.

— Ναι, άποκοιμήθηκε ό έτοιμοθάνατος. Η θέσι μου ός ποιητό είνε πολύ ευχάριστη καί γ' αυτό άκριβώς πρέπει να πεθάνω τόρα !... *

Ο Μωρέας, ός γνωστόν, είχε μεγάλη ιδέα γιά τόν έαυτό του καί δέν ήθελε να τόν συγκαίρουν με κανένα. Κάποτε μάλιστα πού κάποιος φίλος του τόν παρεβάλε με τόν άθάνατο Μποντελάιο, τόν δέκωχε άπότομα, λέγοντας με περιφάνεια :

— Έγώ είμ' ένας Μποντελάιο με περισσότερο χρώμα !

Κατά πόσον όμως είχε δίχμο σ' αυτό πού είπε, είνε άλλο ζήτημα !... *

ΠΕΡΣΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

— Η ήδονή μοιάζει με μεθίδιο. Μά όταν περάσει, μάς μένει ή ζαλάδα.

— Η έπιημοσύνη είνε τό άλάτι τού πλούτου.

— Άλλοίμονο στη χώρα πού οι νέοι έχουν κανείς γερόντιον καί οι γέροι διαπράττουν νεανικό σφάλμα.

"Αφρονος, σατυριμένος, χαμένος τήν κοιλιάς..."

παιτί μου. Θα τής έγραφα μόνο ένα γραμμάκι καί θά τής έλεγα καθαρά : Έκει πού έφτασε τό πράγμα, ήταν πειά ό κόμπος στό χτένι. Τήν αγαπούσα καί, αλλά μου ήταν αδύνατο να πάρω κορίτσια με τόση προίκα. Έπρεπε να τήν ξεχάσω καί να με ξεχάση.

Άλλά πούν προφτάσω να συντάξω τό δύσκολο αυτό γραμμάκι. Έλαβα τήν άλλη μέρα ένα τηλεγράφημα από τήν πατρίδα :

— Ο καιμένος ό πατέρας μου ήταν άφοροστός βουρα καί φοβόταν μιν πεθάνη χωρίς να με ιδή. Έπρεπε να πάω χωρίς άλλο.

Πήρα λοιπόν μαζί μου τό σωτήριο τηλεγράφημα — τό λέω σωτήριο χωρίς τήνη, γιάτί ό πατέρας μου έγινε τότε καλά κα' έζησε άλλα δέκα χρόνια — πήγα γιά τελευταία φορά στο ξενοδοχείο, τόδεκα διακομισμένος τής Λίτσας καί τήν άποχαρήτωση... χωρίς φίλι.

Η κακομοίρα ήταν σάν άποσβολομένη. Στάστωσε τήν νική μου άγωνία καί γιά τό κέλλωνος καί δέν μούτε λέξη. Με παραβάλεσε μόνο να τής τηλεγραφούσα μολίς θάρρανα στην πατρίδα μου καί να τής γράφω, μολίς θά μπορούσα να ξέρω, πότε θά γύριζα. Είχε τήν πεοίθηση πώς ή αρρώστεια τού πατέρα μου θάταν περαστική.

Όπτε τής τηλεγράφημα, όπτε τής έγραφα. Μά όπτε κα' έκεινη. Κι' όταν, μετά δέκα μέρες, γύρισα στην 'Αθήνα καί όρθηκα με πρόπο στο ξενοδοχείο, έμαθα πώς ή οικογένεια Νικολάνο με τή δεσποινίδα Βολιώτη είχαν φύγει τήν προηγούμενα.

Δέν τήν ξαναείδα, δέν τήν ξαναόκουσα. Η κακομοίρα έπέτρωσε θά κατάλαβε. Άλλά ός πόσο τάχα ; Νά κατάλαβε καί πώς βεβήρησε έξαιτίας τής — καί χωρίς να φταίη καθόλου — στην πό άνωκαλη θέση πού βεβήρησε ποτέ άδύνατος στόν κόσμο ;

ΓΡΗΓ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ (1931) Τής 'Ακαδημίας 'Αθηνών

